

د (ج) برخه : د خاوری د ساینس پښتېزه اصول

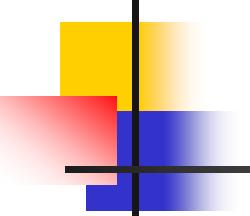
اووم لوست: د خاوری د توبنی (تخريب)
او د حاکرو کړنو اداره

Soil Erosion and Management Practices

مهم اصطلاحات

- Accelerated erosion تشدیدی تورنہ
- Conservation tillage حفاظتی کرکیلہ
- Cover crops پوششی نباتات
- Diversion ditches انحراف کوونکی نہرونه
- Geologic erosion جیولوژیکی فریاس یا تورنہ
- Glacier erosion د کگل یا یخ په وسیله تورنہ یا فرسایش.

- Grassed strips زروغونه تراکی
- Gully erosion د خاوری تورنہ
- Land slippage د ظمکی بنویدنہ یا لغزش
- Mulching په خزلو، پلن و باندی د خاوری پوئن نه
- Natural erosion دخاوری طبیعی تورنہ (تخرب)
- Rill erosion د ظمکی هغه تورنہ او تخریب چي د غلیظو او بو په وسیله را منیځ ته کیزی کوم چي په ظمکه کي کوچینی ناوي (آب رو) مینځ ته راوري.

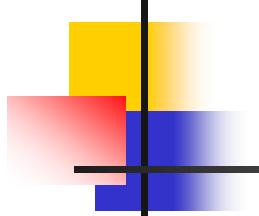
مهم اصطلاحات

- Runoff د باران د او بو جريان
- Saltation ناخاپه خوزنست
- Sediment رسوب
- Sheet erosion يو طبقه يی فرسايش
- Silt fences حفاظتى خرینه يا خاورينه ديوالونه
- Soil erosion د خاورى تورنه يا تخریب
- Strip cropping تراگه يزه کر هنه
- Surface creep سطحی خکیدل
- Suspension حورند يا تعليق
- Terrace چوتري يا تريسونه
- Water erosion د او بو په وسيلي تورنه يا تخریب
- Wind breaks د باد ماتوونکي موافع
- Wind erosion د باد په وسيلي تورنه فرسايش

د خاوری تورنې یا احتکال څه شی دی؟

What is soil erosion?

- د خاوری تورنې هغه اوښتون یا پروسه ده چې د هغه په وسیله خاوره حرکت کوي.
- کله چې خاوره احتکال یابنیویدنه کوي، نو دهوا او اویو د کړټیا لامل کړي.
- بې کومه خمکی کې چې د خاوری بنسویدنه او احتکال را مینځ ته شوی وي هغه خاوره بنسیرووالی له لاسه ورکوي.
- د وبلو پیښښ او نباتات د خاوری د بنیویدنی او احتکال په مخنيوی کې مرسته کوي.

د خاوری تورنې یا احتکال څه شی دی؟

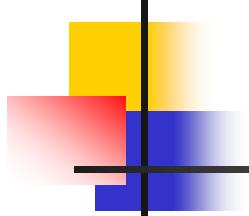
What is soil erosion?

- د احتکالونو یا بنسویدنی (تورنی) دوھتولکي موجودی دی:
- طبیعی فرسایش یا خاوره تورنې Natural erosion
- د خاوری هغه تورنې (احتکال) بنسویونه چې په ځمکه کی د انسانانو د فعالیت پر اساس را مینځ ته کېږي.

دخاری تورنه یا احتکال څه شی دی؟

What is soil erosion?

- طبیعی بنسویدنه یا (Natural erosion) احتکال: هغه تورنه ده چی په طبیعی تگه را میندح ته کېږي، چی پر حمکه باندیګټور بدلونونه را میندح ته کوي، غرونه‌گردی کوي او ودياني ډکوي.
- د خاوری دو هم حل خای پر خای کيدل، نوی بنسپرازه او حاصلخیزه سیمی او خایونه را میندح ته کوي.

دحاوري تورنه يا احتکال څه شی دي؟

What is soil erosion?

- طبیعی فرسایش ته ټینی وختونه **(Geologic Erosion)** بس ویدنه هم ویل کیری.
- ددی مطلب دا دی چی دغه پول بنویدنه په هغه حمکه باندی واقع کېږي چې انسان لاس و هنه نه وي پکی کړي.

دحاوری توړنه یا احتکال څه شی دی؟

What is soil erosion?

- **(Accelerated Erosion) په شدیده بشویدنه** (احتکال) کې د دحاوری د مخی پټ له حده په ډیره اندازه لري کيردي. چې د ډغه کار په عمومي توګه پر ځمکه باندې د انسانانو د فعالیت په پایله کې رامیندې ته کيردي.
- د ودانیو کارونه او قلبه کول په ډغه ډول کړنو کې شاملیداۍ شی.
- شدیده بشویدنه (توړنه) د دحاوری د بنیازو والی لپاره د سترو زیانونو لامل کيردي.

د خاوری د تورنی سبونه څه شی او د احتکال د اوبنتون پراونه کوم دي؟

- د خاوری تورنې یا فرسایش د جوی بیلا بیلو عواملو په پایله کی رامینځ ته کیږی:
 - هوا wind
 - او به water
 - ډیجی یخچالونو خوښت او حرکت glacial movement

د خاوری د تورنی سبونه څه شی او د احتکال د اوبستون پراونه کوم دي؟

- کله چې حمکه د پوښشی نباتانو څخه پاکه شی،
نو خاوره د تورنی د ستوزځی په وړاندی واقع
کړي.
- د تورنی(احتکال) اوبستون دری ځاګړی او متباینه
پراونه لري:
- لوړۍ پراو: د خاوری ذرات یا بڅرکي شُل (نرم) کړي.
- دوهم پراو: د خاوری بڅرکي یا ذرات حرکت کوي.
- دریم پراو: د خاوری بڅرکي تل ته کښیناستله (رسوب)
کوي.

د خاوری د تورنی سبونه څه شی او د احتکال د اوبنتون پراونه کوم دي؟

بنویدنه (تورنه) یا احتکال څلور مهمنه ډولونه لري:

- باد په وسیله فرسایش. Wind erosion
- اوبو په وسیله احتکال. Water erosion
- پخ یا کګل په وسیله تورنہ. Glacier erosion
- ځمکی بنویدنه. Land slippage

د خاوری د تورنې سبونه څه شی او د احتکال د اوبستون پراونه کوم دي؟

- **(Wind erosion)** د باد احتکال د ځمکی پر مخ د باد ګيدنۍ په وسیله د خاوری له مینځه تللو څخه عبارت دی.
- دغه ډول تورنې په عمومي تړه په وج اقلیم کی چیرته چې خاوره شله (نرمه) وی را مینځ ته کېږي.
- د باد تورنې په لاندی سیمو کی رامینځ ته کېږي:
 - په تازه قلبه شویو ځمکو کی.
 - ساختمانی ځایونه چې په سترو سامان آلاتو باندی پاک شوی وی.
 - هغه ځمکی چې ګیاه او ولنې یې له حده لند ریبل شوی وی.

د خاوری د تورنی سبونه څه شی او د احتکال د اوښتون پراونه کوم دي؟

د اوښتون په وسیله تورنیه: هغه (Water erosion) احتکال ده چې د اوښتون په حرکت په پایله کی خاوره له مینځه هی.

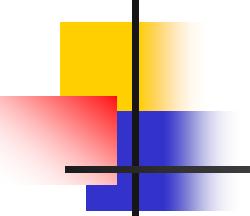
- د اوښتونه هغه وخت را مینځ ته کېږي کوم وخت چې ډېر زیات بارانونه د اوښتونه بھیر او جريان را مینځ ته کړي چې خاوره له همان سره یوسي.

د خاوری د تورنی سبیونه څه شی او د احتکال د اوینتون پراونه کوم دي؟

- د باران د اویو بهیر (Runoff) هغه وخت رامینځ ته کېږي کله چې د باران د اوینست اندازه دومره چکه وي چې خاوره ونشی کولای هغه حذب کړي.
- د باران د اویو بهیر (Runoff) دخاوری ذری او بثرکی له خان سره لښتیو او سیندونو ته وړي.
- دغه عمل د اویو د ککرتیا او د رسوب لامل کېږي.
- تل ته کښیناستله (Sediment) د لښتیو، ردونو او د سیند په بستر کی دخاوری لهښکارتنه کښیناستلو څخه عبارت دي.

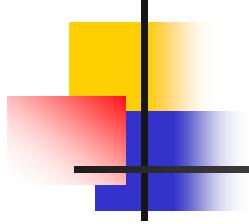
د خاوری د تورنی سېيونه څه شی او د احتکال د اوښتون پراونه کوم دي؟

- **د ګلۇنو تورنې هغه (Glacier Erosion)** د ګلۇنو تورنې هغه وخت را مېدح ته کېرى کله چى د ګلۇنو مەکنی څندې (Front Edge) خاوره، پېښۍ، غورزىلى ونى او نور مواحتىلە (فشار) كړي.
- د ګلۇ په وسیله د خاوری فرسایش لر ارېښت لري، ګر په هغه ځای کى چى طبیعی يخجالونه موجود وي.

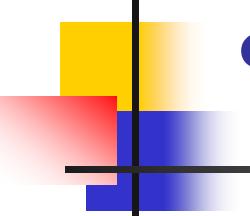
د خاوری د تورنی سبونه څه شی او د احتکال د اوبستون پراونه کوم دي؟

- (Land slippage) د ځمکىښویدنه په هغه سيمو کى را ميذخ ته کيرى چى مخ څور ولرى او سيمه لندبل لرونکى وي.
- هغه خاوره چى په اوبو باندي مشبوع شوي وي، د غرونو له مخ څور يا د پنسټوله لمنوبنکارتنه لوري تهښویرى.
- (Mud slides) د ځمکىښویدنى ته د ځې تويىدنه با د خاورى ريزش (Landslides) هم ويل کيرى.
- د شاهراو څنډي، ښتني او سيندونه په عمومي تګه دبنویدنى د ستونځو په ورآندى قرار لري.

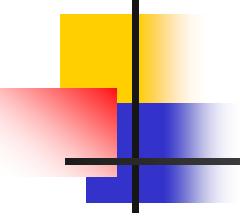
د تورنۍ بیلابیل ډولونه

- Wind Erosion .1
د باد په وسیله بنویدنه
- Water Erosion .2
د اوبو په وسیله حرکت
- Glacier Erosion .3
د یخ په وسیله احتکال
- Land Slippage .4
د ئمکی بنویدنه

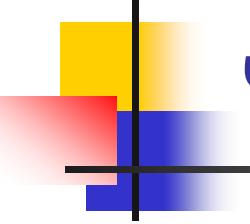
د باد په وسیله سره د تورنۍ بیلا بیل ډولونه او په هغه پوری اړونده ستوزځی څرګه رامینځ ته کېږي؟

- د باد په وسیله تورنې د هوا د کړتیا لامل کېږي، په شاهراو کې د خونديتوب ستوزځی راولاړوی، د زيم ایستنی لښتی ډکوی. د باد په وسیله تورنې هغه مهال را مینځ ته کېږي چې دوامداره او مکرره بادونه په ډیر کړندیتوب سره موجود وي او د خاوری residue- مخه له هر ډول پاتیشونو څخه پاکه وي (saltation) (free تعلیق د ناخاپه خوښت (saltation)، اړکیدلو (creep) او خکیدلو (suspension) په پایله کېږي. انتقال کوي.

د باد په وسیله سره د تورنی بیلا بیل ډولونه او په
هغه پوری اړونده ستوزخی څرګه رامینځ ته
کېږي؟

- **ناڅاپه خوښت هغه وخت رامینځ ته کېږي** کله چې باد د خاوری مذخنی اندازه ذرات هوا ته پورته کړي.
- نومړی بېړکي او ذرات په دی اندازه کوچینی ندي چې په هوا کې معلقه پاتی شي، نو حکه خو بيرته حمکي ته راکوزیپزی او دخاوری نوری ذری نرموي.
- دغه اوښتون تکرار پزی.

د باد په وسیله سره د تورنۍ بیلا پیل دولونه او په هغه پوری اړونده ستوزځی څرګه رامینځ ته کېږي؟

- خورندینه یا په هوا ولاره (*Suspension*) هغه وخت رامینځ ته کېږي کله چې د خاوری وړی او کوچینی ذری د هوا برخه ګرځی او د هوا په اصلی پهیر کی ننوحی. دغه کوچینی ذری د باد په عمومی مسیر کی حرکت کوي، ددی لپاره چې بېړکی یې ډير کوچینی دی نو خکه په هوا کی خورنده یا معلقه پاتی کېږي.

د باد په وسیله سره د تورنی بیلا بیل دولونه او په هغه پوری اړونده ستوزځی څرګه رامیدځ ته کېږي؟

■ **(Surface creep)** سطحی څکیدله ناخاپه خوzinست ته ورته والی لري. دخاوری ځینې ذرات درانه دی او نشی کولای د ناخاپه خوzinست په وسیله تغیر مکان وکړي، ولی د ناخاپه خوzinست په وسیله بى ځایه شوی ذرات ددي لاملګرڅي چې ډير درانه ذرات هم د سطحی پر مخ حرکت وکړي.

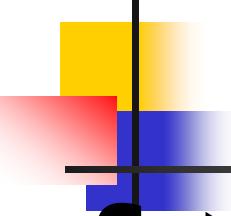
د باد په وسیله سره د تورنی بیلابیل ډولونه او په
هغه پوري اړونده ستوزخی خرګه رامینځ ته کيری؟

د باد په وسیله د تورنی ډولونه

.1 ناخاپه حوزیدنه (Saltation) – دحاوری بخركي
يا ذرات د سطحی پر اوردو کیتوبونه وهی.

.2 څورند (Suspension) – دحاوری بخركي يا ذرات
په هوا کي په لري ولن سره معلقه او څورنده
باتی کيری.

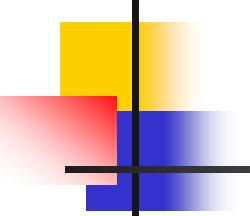
.3 سطحی خکیدله (Surface creep) – سطح
حرکت می کند. د ناخاپه حوتیست په اثر دحاوری
درانه ذرات دحاوری پر سطحه باندی حرکت
کوي.

دا او بو په وسیله د تورنی بیلا بیل ډولونه کوم دی؟

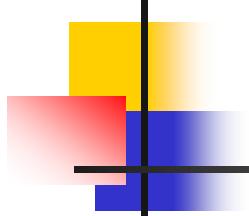
- د او بو په وسیله د تورنی یا احتکال دری ډولونه موجود دی چې په لاندی نگه بیانیده:

 - طبقه یی تورنہ Sheet erosion
 - تراگه ایزه تورنہ Rill erosion
 - خندق په ډول تورنہ چې په ستره اندازه خاوری لری کوي.

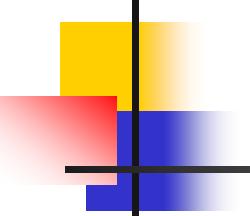
داوبو په وسیله د تورنې بیلا بیل دولونه کوم دی؟

- طبقه بی تورنې هغه وخت میندځ ته راځۍ چې کله دخاوري نری طبقى وسوليري.
- دغه ډول تورنې یا احتکال کیدای شی په هواره او مخ ټوره دواره ډوله ټمکو کی رامیندځ ته شی.

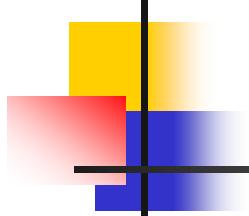
داوبو په وسیله د تورنی بیلا بیل ډولونه کوم دی؟

- که چیری خپری او به له پې څخه حرکت وکړی، نو طبقه یې تورنی میندځ ته راځی.
- ددی لپاره چې دغه ډول تورنی لښتنی نه رامیندځ ته کوي، نو کیدای شی دغه کاربی له دی چې د چا خیال ورته وشی رامیندځ ته شی.
- ولی اغیزی یې کیدای شی د تورنی په اندازه معلومی او څګندوی وي.

داوبو په وسیله د تورنی بیلا بیل دولونه کوم دی؟

- **(Rill erosion)** شدیاره یزه تورنې په عمومي تګه په مخ خور خمکه کې مینځ ته راخی، چيرته چې لښتی یا تړائی د جاري اوبو په وسیله رامینځ ته کېږي.
- د شدیار یزه تورنی ښی او علامی کولای شو د عادی کر هنیزو خلکرو کړنو په وسیله پې کړو.

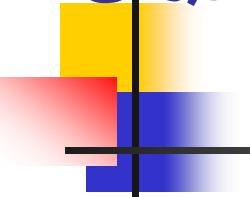

داوبو په وسیله د تورنې بیلا بیل دولونه کوم دی؟

- (Gully erosion) مجرایی تورنې هغه وخت رامینځ ته کېږي کوم وخت چې تړاګه یزه تورنې د خاوری پرمینځلو ته دوام ورکړي او ډیر ستوزځمن او جدي شی.
- دغه ډول تورنې په ستوع مخ څوړ کی ډیر رامینځ ته کېږي کوم چې په عادي کرهنیزو څاګړو کړنو باندی نشي آرامیدا.

هغه مشقونه او کرنې چې په بناري سیمو کي د خاوری د تورنۍ د
کمېدو لپاره عملی کیدای شی.

- په بناري سیمو کي تر په بن بن لاندی راغلی ځایونو ساتل او د او بو د بهيركنت رول له لويو اندیبننو څخه شمیرل کيری. دغه کار په ساختمانی ځایونو، سړکونو، تم ځایونو، نقلیه وسایطو او تفریح ځایونو ته شامل دي.

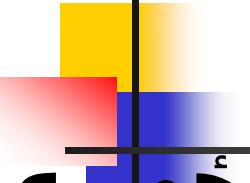

هغه مشقونه او کړني چې په بناري سیمو کی د خاوری د تورنۍ
د کمپدو لپاره عملی کیدای شی.

- په خزلو، ولنسو او پلټول (Mulching) دا هغه عملیه ده چې د خاوری مخ په نباتی موادو کله ولنسو، پلټو او داسی نورو مواد باندی و پوښل شی، تر څو خاوره د باد او اوبو څخه خوندی وساتل شی.
 - دغه ډول پوښنه په خاوره کی اوبه ساتی او د اوبو د جريان اغيزه کموي.

په خزلو، پللو او ولسوټول (Mulching)

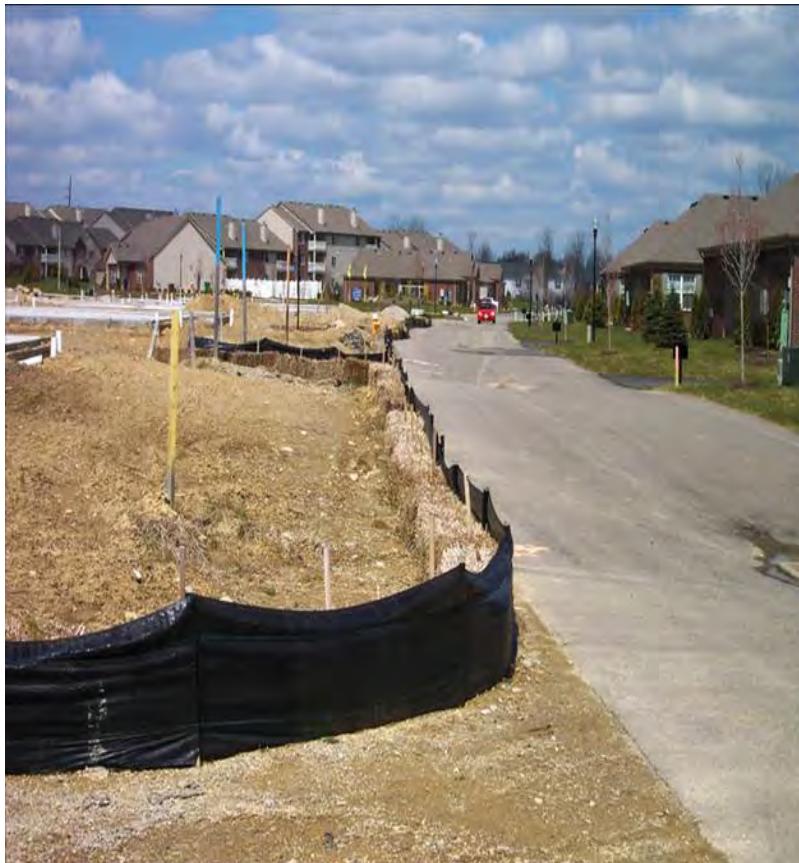

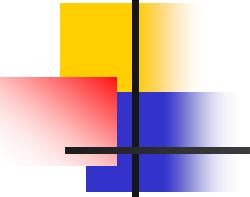

هغه مشقونه او کړني چې په بناري سیمو کې د خاوری د توبنی د کمپدو لپاره عملی کیدا شی.

- **خاورینه** یا **خرینه دیوالونه** د مخ **حورې** لاندی برخه کې **خای پر خای** کېږي تر **خو خاوره** خوندی وساتی او په عین وخت کې د او بو د بهير او جريان مانع ونهګړه.
- دغه کار رسوب له لښتیو او جهیلونو **څخه بهر ساتی** او د **خاوری** د نرميدو **مخه نیسي**.
- دغه پول دیوالونه کیدا شی د وچو وبلو لټکیديو، پلاستیک او داسی نورو موادو **څخه جوړ** شی.

خرینه یا خاورینه دیوالونه

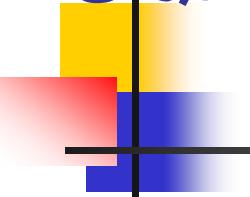

هغه مشقونه او کړني چې په بناري سیمو کی د خاوری د تورنۍ د کمیدو لپاره عملی کیدای شی.

- **پونښی نباتات (Cover crops - vegetation) ولښه** یا گیاه کولای شو په هغه خاورو کی چې ژوره شوی وی بذر کړو تر څو خاوره خوندی وساتل شی.
- گیاه زمستانی را می توانیم در تیرماه در ساحات جدید چمنزار بذر نموده و تا بهار اینده که پوشش چمنی دائمی ایجاد می گردد، از فرسایش جلوگیری نماید.
- د ژمی گیاه کولای شو په منی کی د نویو چمنونو په سیمه کی وکرو (بذر کړو) تر راتلونکی پسلی چې دائمی پونښن را مینځ ته کېږي د تورنۍ مخنيوی ورباندی وشی.

پوینتی نباتات

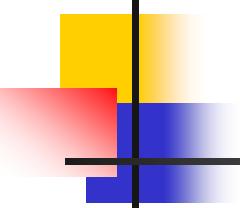

هغه مشقونه او کړني چې په بناري سیمو کې د خاوری د توبنۍ
د کمپډو لپاره عملی کیدای شی.

- د کلتورنو جوړول-کوڅۍ، ودانۍ او نور جوښتونه کولای شو په کلتورنو کې جوړ کړو. تر څو د اوبو د جريانګ ړنديتوبتیټ اوکم شی.
- د چاپیره ليکو (دخاوری ډيری)، کوچينيو جمهيلونو او سړکونو کوم چې په عمومي توګه داسی خندې لري چې په چکتیا سره سوليږي باید تحليکم او مطبوط شی.
- د خندو د تحکيم لپاره کولای شو له شګو، ولښو، ګیاه او سهندې و خنګتې واخلو.

د څندو تحکیم

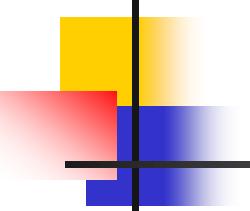

هغه مشقونه او کرنې چې په بناري سیمو کی د خاوری د تورنۍ د کمپدو لپاره عملی کیدای شی.

- د ونو او بقو کښینوو (Planting)
- وني او بقو کولای شو په هغو ټایونو کی کښینوو چيرته چې د خاوری د تورنۍ او احتکال احتمال موجود وي.
- د ونو ریسی خاوره غښتلی ساتی.
- د ونو لپني او خاگي د باران اغیزه کوي، کومى لپني چې پر ځمکه باندی لوییری د ځمکى مخ پوښي.

د ونو کېنیوں

هغه مشقونه او کړني چې پهښاري سیمو کې د خاوری د
توبنی د کمپدو لپاره عملی کیدای شی.

- دباران د اوبو مدیریت او اداره

(Storm water management)

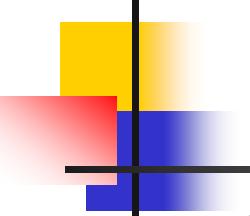
- ددی لپاره چې اوښت پهښه طریقه اداره
شوی وی نوله بس ارونو څخه کیدای شی
زهرونه او داسی نور جوښتونه راتاو شی تر
څو ددی اوښته تنظیم شی .

د باران د اوپو مدیریت او اداره (Storm water management)

کوم کرهنيزه خانکړي کړنۍ موجودی دی چې د خاوری تورنه یا احتکال کمولای شي؟

- په کرکيله کې له خاوری څخه د نباتاتو د کښت او کرهني په موخه ګټه اخستل کيردي.
- دغه عمل ددى لامل کيردي چې خاوره نرمه شي کومه چې په آسانۍ سره تورل کيردي.
- په دی اړه له ډیرو مدیریتی ځائی رو کړنو څخه ګټه اخستل کيردي تر څو د خاوری تورنه او احتکال کم کړي.

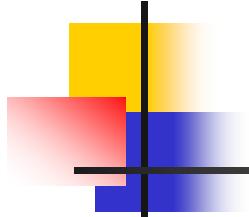

د کلتور په په کرهنه

- د کوپر په شکل کرهنه- دغه کرهنه او کښت د مخ ځور (سلوب) په چاپیره ترسره کېږي نه دا چې بسکارته او پورته (یعنی لیکي یا تړائګي مخ ځور باندۍ تاوېږي) ۲۳ شمیره پاوري پایدې سلارید پدې اړه بس هوضاحت لري.
- دغه عمل مرسته کوي چې داوبو د بهير او جريان کړندېتوت کم کړي او ددى پر ځای چې او به جريان پیدا کړي په ځمکه کې جذېږي.

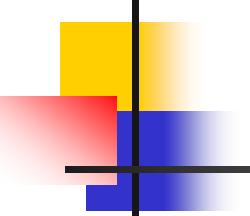
د کلټور په په کرهنه

کرهنیزه تناوب

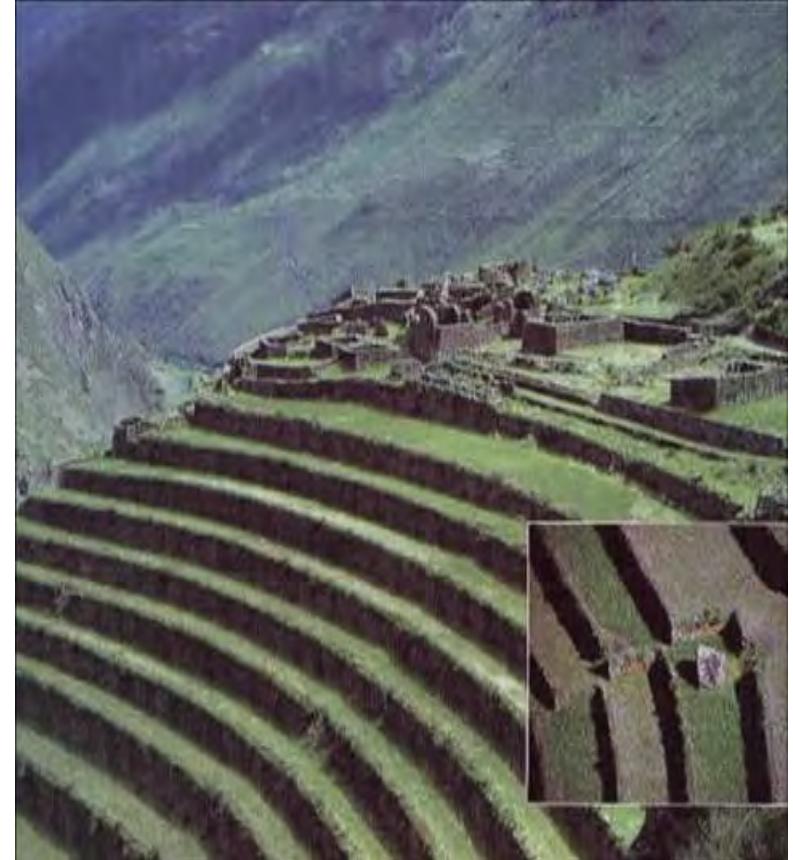
- پر خمکه باندی هر کال د بیلا بیلو
نباتاتو کرهنه د خاوری د تورنی په
کمیدو کی مرسته کوي.
- ددى کار په پاپله کی پاتیشونی د خمکی پر مخ پاتی کېزی کوم
چې خاوره په خپل خای ساتی.

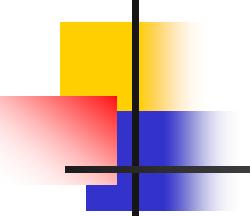

چوټري (Terraces)

- تراسونه یا چوټري هغه لیکي یا دخاوری پونډي دی چي د اوبو د جريانګرندیتوب د کمیدو لپاه په سلوب یا مخ‌خور کي جوړېږي.
- دغه چوټري د اوبو جريان ته تدریجی تویدنه برابروي.
- دغه عمل د اوبو د چک جريان مخنيوی کوي او د خاوری پخپل ځای ساتنه کي مرسته کوي.

چوڑی (Terraces)

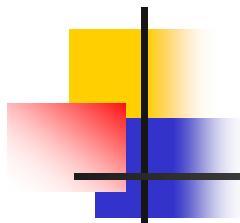

زرغونه ترادي يا تراکي (Grassed Strips)

- شني ترادي يا تراکي هغه زرغونه تراکي دي چي د کرهنيزه حمکو په څنده يا د قلبه شوي حمکو په څنګ نا کرل شوي پاتي کېږي.
- دغه کار د اوېو د جريان چتکتیا کموي او د اوېو د مجرالله را مینځ ته کېدو څخه مخنيوی کوي.

زرغونه ترادی یا ترائی (Grassed Strips)

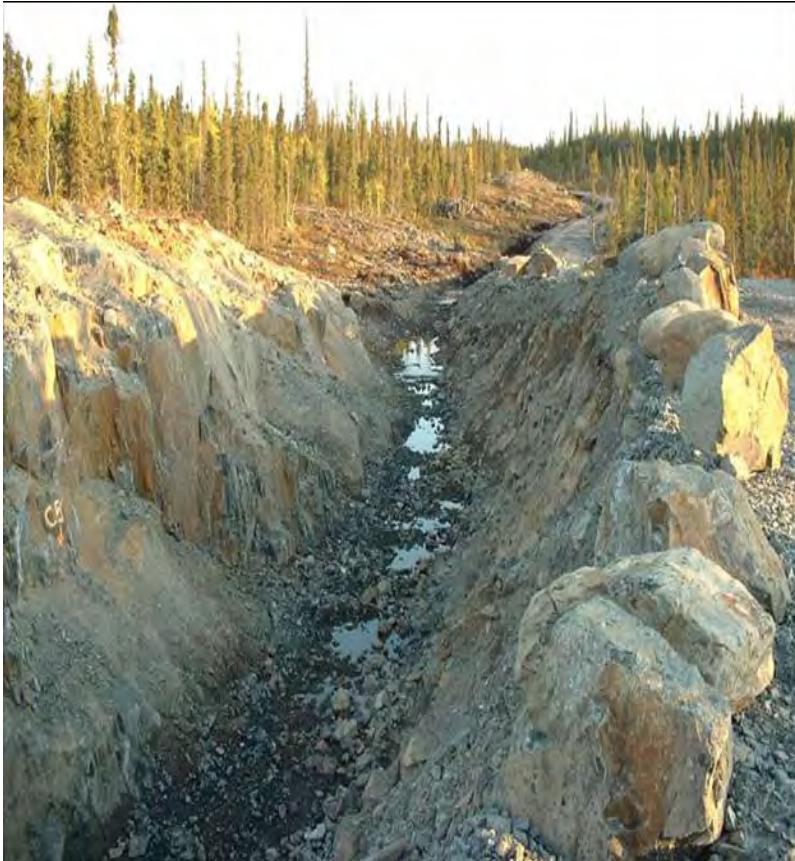

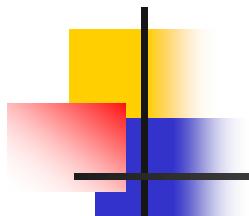

هغه نهرونه یا ټشتی چي د اوبو مسیر ته انحراف ورکوي. (Diversion ditches)

- انحراف ورکوونکي ټشتی یا نهرونه (د اوبو د مسیر تغironکي) هغه نهرونه یا ټشتی دي چي په مخ خور کي جوړپزی ترڅو د اوبو د حرکت جريان بطی کري او د اوبو مسیر یوه مصون لوري ته برابر کري.
- دغه نهرونه له (grassed waterways) ورته والي لري، ولی کيداي شي د تيزو یا نورو موادو په وسیله جوړ شي.

هغه نهرونه یا ښتی چي د او بو مسیر ته انحراف
ورکوي.

Strip cropping

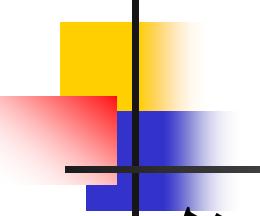
ترائکه یزه کرهنه

- ترائکه یزه کرهنه په مخ‌حوره حمکو کي
ترادي يو د بل مخامخ کرل کېږي
- د غه ترادي د او بو د بهيرگرندېتوب کموي او
د خاورې پورته پت ساتي.

Strip cropping

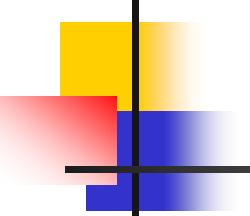
ترائکھے بیزہ کر ہنہ

نباتي پونېښ (Vegetative covers)

- نباتي پونېښ - کله چي د مني حاصلات و اخستل شي، کيداي شيپتني په ژمني پونېښي نباتاتو باندي وکرل شي.
- پونېښي نباتات د خاوريېنې رازوالي پيروي او خاوره له توړنۍ څخه خوندي کوي.

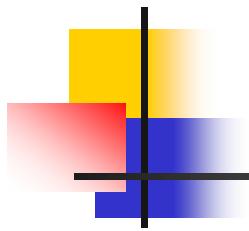

حافظتی کرکیله (Conservation Tillage)

- حفاظتی کرکیله یا کرهنه هغه کرکیله ده چي د نباتاتو کرهنه په لړ یا هېڅ ټلې سره ترسه کېږي.
- د تير کال د محصولاتو پاتیشونی پهپتی کي پاتي کېږي ٿر څو ڄمکه خوندي وسائل شي.

حافظتی کرکیله (Conservation Tillage)

باد ماتونکي موانع (Windbreaks)

- باد ماتونکي موانع – ددي لپاره چي د باچتکنیا کمه شي او د خاورې د تورنې مخنیوې وشي کولای شوونی د کتارونو په بنه ګښو.

باد ماتونکی موانع (Windbreaks)

کوم کره نیزه خانگری کرنی موجودی دی چی د خاوری تورنے یا احتکال کمولای شی؟

تراده یزه کره نه **Strip cropping**

نباتی پونین **Vegetative covers**

حافظتی کرکیله **Conservation tillage**

باد ماتوونکی موافع **Wind breaks**

Diversion ditches

انحراف ورکونکی نهرونه

Plant on the contour

په کاترونو کی کره نه

Rotate crops

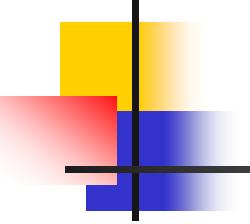
زراعتی تناوب

Terraces

چوتري یا ترسونه

Grassed strips

زرغونه ترائکي

پا کته او لندیز

- دخاوري تورنه (soil erosion) يا احتکال خه شى ده؟
- د خاوري د تورنى سببونه خه شى دى او تورنى يابنويدنى د آوبنتون پراونه كوم دى؟
- د باد په وسیله سره د تورنى بیلابيل دولونه او په هغه پوري ارونده ستوزخى خرگه رامينځ ته کيرى؟
- د او بو په وسیله د تورنى بیلابيل دولونه كوم دى؟
- هغه مشقونه او کرنې چې په بناري سيمو کى د خاوري د تورنى د کميدو لپاره عملی کيداى شى كوم دى؟
- کوم کرهنيزه خانکرى کرنې موجودى دى چى د خاوري تورنه يا احتکال گمولاي شى؟